

Ὁ Φιλιππουπόλεως Χρῦσανθος βεβαιοῖ (αὐτόγραφος ἢ ὑπογραφή).

Ἔπομνημα ἀφορῶν (εἰς) τὴν διάταξιν τῶν περὶ τῶν σχολῶν
τῆς πόλεως ταύτης Φιλιππουπόλεως πόρων πρὸς διηνεκῆ
τούτων διατήρησιν.

(Κώδικος, σελ. 155—157, 1855, X, 18)
Φιλιππουπόλεως

Σήμερον τῇ 18ῃ τοῦ παρόντος Ὀκτωβρίου μηνὸς ἡμέρα Τρίτη
συνελθόντες ἅπαντες οἱ ὑποφαινόμενοι ἐν τῇ ἱερᾷ ἡμῶν μητροπόλει
Φιλιππουπόλεως, προεδρευούσης τῆς ἡμῶν ταπεινότητος συνεσκέ-
φθημεν περὶ τῶν ἀφορώντων (εἰς) τὴν διηνεκῆ διατήρησιν τῶν τῆς
πολιτείας ἡμῶν σχολῶν, ἅτινα κατιδόντες ὅτι διὰ μόνων τῶν ἀνέ-
καθεν γενομένων συνδρομῶν δὲν δύνανται νὰ ἐπαρκῶσιν εἰς τοὺς
διδασκαλικοὺς μισθοὺς καὶ εἰς τὰ λοιπὰ ἀναπόφευκτα ἐτήσια δα-
πανήματα τῶν χρηματικῶν κεφαλαίων ἐξαντληθέντων περιστάσεων
διαφόρων ἔνεκα, καὶ χρέος ἱερὸν καὶ θεοδίδακτον ἀναλογισάμενοι
τὴν διατήρησίν των, ἐξ ὧν πηγάζει ἅπασα ἡ τῆς πόλεως ἡμῶν εὐ-
δαιμονία, οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τὸ θεῖον λόγιον ὑπ' ὄψιν λαβόντες :
«δράξασθε παιδείας, ἵνα μὴ ὀργισθῇ Κύριος», ἀπεφασίσαμεν κοινῇ
γνώμη καὶ εὐαρέστῳ διαθέσει τὰ ἐφεξῆς, ὡς ὀρῶνται ἐν τῷδε τῷ
ὑπομνήματι :

Κ. Μυλλίον
Ἀπομνημόνιον
Ἐπιτομὴ
Αἰ. τ. 2 Ε'
1941
σ. 96-97

Α'. Οἱ εἰς τὰ ξένα μέρη ἀπερχόμενοι καὶ λαμβάνοντες τὴν συνήθη ἔγγραφον ἐγγύησιν παρὰ τοῦ μουκτάρη ἐκάστης ἐνορίας νὰ παρουσιάζωσι ταύτην εἰς τὴν μητρόπολιν, ἀντὶ τῆς ὁποίας νὰ δίδηται εἰς αὐτοὺς ἕτερον ἐγγυητικὸν ἔγγραφον ἐπὶ πληρωμῇ τριῶν γροσίων, δυνάμει (δὲ) τούτου ὁ ἐπιστάτης τῶν διαβατηρίων (Νουφούζ ναζηρί) νὰ ἐκδίδῃ τὸ τακτικὸν διαβατήριον (Γιολ-τεσκερέ), ὅπερ θέλει ἰσχύει δι' ἓν ὀλόκληρον ἔτος.

Β'. Ἐν καιρῷ βαπτίσεως τῶν παίδων οἱ ἱερεῖς ἐκάστης ἐνορίας νὰ λαμβάνωσιν ἐκ τοῦ ἀναδόχου ἐκ μὲν τῆς πρώτης τάξεως πέντε γρόσια, ἐκ δὲ τῆς δευτέρας δύο καὶ ἡμισυ γρόσια καὶ ἐκ τῆς τρίτης ἓν γρόσιον· ἐὰν δὲ ὁ ἀνάδοχος τυχὸν ἐναντιωθῇ, ὁ ἱερεὺς ν' ἀναβάλλῃ τὴν βάπτισιν μέχρι τῆς πληρωμῆς τοῦ τοιούτου δικαιώματος.

Γ'. Οἱ μέλλοντες συναφθῆναι εἰς γάμον πρὸ τοῦ στεφανώματος νὰ πληρώνωσιν εἰς τὸν ἱερέα ἐκ μὲν τῆς πρώτης τάξεως εἴκοσι πέντε γρόσια, ἐκ δὲ τῆς δευτέρας δέκα γρόσια καὶ ἐκ τῆς τρίτης τρία γρόσια· ὡσαύτως ἐὰν προκύψῃ καὶ ἐκ τούτου ἐναντίωσίς τις, ἡ ἱεροτελεστία ν' ἀναβάλληται, ἕως οὗ πληρωθῇ τὸ δικαίωμα· ἅπαξ δὲ ἡ δις τοῦ μηνὸς οἱ προεστώτες τῶν ἐκκλησιῶν νὰ παρουσιάζωσιν εἰς τὴν μητρόπολιν τὸν λογαριασμὸν τῶν συναφθέντων τούτων ἐξακολουθοῦντες τακτικῶς καὶ διὰ τὸ μέλλον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1) Κώδιξ α'. Νικηφόρου, σελ. 155-157. Το ἔγγραφο εἶναι πρωτότυπον, ὅθεν καὶ ἅπασαι αἱ ὑπογραφαὶ τοῦ τε μητροπολίτου καὶ τῶν προκρίτων, ὡς καὶ αἱ τῶν ἡγουμένων εἶναι αὐτόγραφοι. Ἡ τοῦ σκευοφθαλκοῦ ἱερέως Ζλατάν, προεστώτος τῆς ἐν τῷ προαστείῳ Καρσί-ἀκά ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τῆς Ρήλας, Βουλγαρικῆς, εἶναι βουλγαριστί. Ὡσαύτως ἡ τοῦ προὔχοντος Ἰωάννοβιτς Σάλτσου εἶναι μεμειγμένοις Ἑλληνικοῖς καὶ Βουλγαρικοῖς γράμμασιν, ἡ δὲ τοῦ τῆς Βουλγαρικῆς μονῆς Σόποτ ἡγουμένου Σεβαστιανοῦ ὅλη βουργαριστί. Μετὰ τὰς ὑπογραφὰς τῶν πρωτομαϊστόρων ὡς καὶ τὰς τῶν ἡγουμένων τῶν μονῶν ἀφείθησαν κενὰ προφανῶς, ὅπως ὑπογραφῶσι καὶ ἄλλοι πρωτομαϊστορες καὶ ἡγούμενοι καὶ ἄλλων τῆς ἐπαρχίας μονῶν. Ἀναμφιβόλως ἐκ τῶν συλλεγομένων οὕτω πρὸς συντήρησιν τῶν σχολείων τῆς πόλεως πόρων μέρος θὰ διετίθετο καὶ ὑπὲρ τοῦ Βουλγαρικοῦ ἐπαρχιακοῦ σχολείου, ὅπερ ἤρξατο λειτουργοῦν ἀπὸ τοῦ 1851 καὶ ὑπὲρ τῶν ἐν τῷ προαστείῳ Καρσί-ἀκά (1848) καὶ Μαρασίῳ (1849) ἀλληλοδιδασκτικῶν, ἀφοῦ τὸ ἔγγραφον ὑπεγράφη καὶ ὑπὸ τῶν Βουλγάρων προὔχόντων Σάλτσου Ἰωάννοβιτς, Γεωργ. Τζαλόγλου, Χ' Γιαννάκη Γκάντζιου, Χρ. Ι. Γκέσογλου καὶ Π. Κούρτοβιτς, οἵτινες ἐπρωτοστάτουν ἐν τῇ ἀρξαμένῃ ἀπὸ τῆς ἀφίξεως ἤδη τοῦ μητροπολίτου Χρυσάνθου Βουλγαρικῇ κινήσει περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ ἐθνικῆς τῶν Βουλγάρων ἀπὸ τοῦ πατριαρχείου χειραφετήσεως καὶ οἵτινες βραδύτερον κατῴρθωσαν διὰ τῆς ἰσχύος των παρὰ τε ταῖς Τουρκικαῖς ἀρχαῖς καὶ τῷ πατριαρχείῳ νὰ ἐκτοπίσωσι τὸν Χρυσάνθον ἀπὸ Φιλιππουπόλεως ὡς ἀντιπράττοντα εἰς τοὺς σκοποὺς των.

Δ'. Ὅσοι τῶν ἐμπόρων δέχονται κομισιῶνας σιτηρῶν, ὄρυζιων, ἀλεύρων, ἀμπαδικῶν καὶ λοιπῶν ἐμπορευμάτων, οὗτοι νὰ ξεχωρίζωσιν εἰς τὰ κατάστιχά των ἀνά ἕν γρόσιον εἰς τὴν χιλιάδα δικαίωμα τῶν καταστημάτων τῆς Φιλιππουπόλεως, κρατοῦντες λογαριασμὸν τῶν συναζομένων, ἅτινα ἐν τῷ δέοντι καιρῷ νὰ πληρῶνουν εἰς τὸν ἐπὶ τούτῳ διωρισμένον τῆς πολιτείας ἄνθρωπον.

Περὶ τούτων δὲ πάντων καὶ γράμματα ἐκ τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως (εἰσὶν) ἐκδοθέντα, ἐκθέτοντα τὴν τῆς κοινότητός μας ταύτης ἱερὰν ἀπόφασιν τε καὶ ἔγκρισιν καὶ ἐπ' ἐκκλησιῶν εἰς ἐπήκοον πάντων ἀναγνωσθέντα, διωρίσθησαν (δὲ) συνάμα καὶ οἱ τῶν εἰσοδημάτων τούτων εἰσπράκτορες καὶ ταμίαι, εἰς ὧν τὴν ἐπιμέλειαν καὶ σπουδὴν ἀφιερωθεῖσα ἡ κοινότης ἡμῶν ἐπιφυλάττεται ἐτησίως, ἵνα θεωρῆ τοὺς λογαριασμοὺς τῶν εἰσπραττομένων, κατεστρωμένων ἐν τοῖς ἐπὶ τούτῳ ἐτοιμασθεῖσι κώδιξι καὶ καταστίχοις.

Ὅθεν εἰς αἰώνιαν διατήρησιν καὶ ἐξακολούθησιν τοῦ θεοφιλοῦς τούτου ἔργου ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ὑπόμνημα ὑπογεγραμμένον παρ' ὄλων τῶν τε ἐντιμολογιωτάτων κληρικῶν καὶ εὐγενεστάτων προϋχόντων, ἐπιβεβαιωμένον τε παρὰ τῆς ἡμῶν ταπεινότητος, ὅπερ καὶ κατεχωρίσθη εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς ἱερᾶς ἡμῶν μητροπόλεως.

Τὸ χιλιοστὸ ὀκτακοσιοστὸ πενηκοστὸ πέμπτον ἔτει, ἐν μηνὶ Ὀκτωβρίῳ 18.

οἰκονόμος Γεώργιος ἱερεὺς, σακελλάριος Λάμπρος ἱερεὺς, σακελλίου Θεόφιλος ἱερεὺς, πρωτοπαπᾶς Κωνσταντῖνος, δευτερεύων Παναγιώτης ἱερεὺς, σκευοφύλαξ Ζλάταν ἱερεὺς, Σάλτσος Ἰοάννοβιτζ, Μιχαήλ Ἀθ. Γκιουμουσεργεδάνης, Γ. Σ. Τζαλόγλου, Ἐφστάθιος Τζηρόνη, Ἰωάν. Δ. Νέμτσογλου, Γιάγκος παπᾶ Γεωργίου, Χ'' Κωνστ. Χ'' Ἰωαν. Κοϊμτζόγλου, Δημήτριος Καζαντζόγλου, Πέγιους Γεωργίου, Νικ. Φιλίπποβιτζ, Ἰωάν. Α. Κοτσιάσοβιτζ, Χ'' Γιαννάκης Χ'' Γκάντζου, Κωνσταντ. Παπᾶ Σαούλ, Χρηστος Ἰ. Γκέσογλου, Π. Κούρτοβιτζ, Κωνσταντῖνος Παπαδάτης.—Προτομαστορὶς τον ἀπατζήδον Χ'' Β. Θεοδόρου, Βασίλειος Παπᾶ Ἰωάννου προτομάστορὶς τον καφταντζήδων, Σταῦρος Πόντζιου Προτομάστορὶς τον γουναράδον Ἀντώνιος προτομάστορὶς τὸν ραπτάδων . . .

Σήμερον συνελθόντες ἐν τῇ ἱερᾷ μητροπόλει οἱ κύριοι προὔχοντες καὶ λοιποὶ ἔμποροι καὶ πολῖται Φιλιππουπόλεως παρόντος καὶ τοῦ σεβασμιωτάτου ἀγίου Φιλιππουπόλεως καὶ συσκεφθέντες περὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν πόρων διὰ τὴν ἐξοικονόμησιν τῶν σχολῶν ἐνέκριναν καὶ ἀπεφάσισαν κοινῇ γνώμη, ἵνα καὶ τὰ ἱερὰ μοναστήρια συνεισφέρωσιν ἐτησίως εἰς τὰ καταστήματα ταῦτα ἕνα (;) ποσὸν προσδιωρισμένον, ὡς φαίνεται κάτωθι ἕκαστος τῶν ἡγουμένων ἰδιοχείρως ὑπογεγραμμένος :

Ἠγούμενος Χ'' Σοφρόνιος διὰ τὴν εἰρὰν μονὴν Μολδάδας γρόσια ἑξακόσια) ἀρ. 600.

Ἠγούμενος τοῦ ἀγίου Γεωργίου Γαβριήλ διὰ τὴν αὐτὴν μονὴν γρόσια ἑξακόσια, ἀρ. 600.

Σεβαστιὰν ηγομενι Σόποτ πῖσαβι νδαβάλ γρ. 300.

Εἰγούμενος Χ'' Παπᾶ Ἰερώνυμος διὰ τὸ μοναστήριον τοῦ ἀγίου Κρείκου γρ. ἑξακόσια 600.